

ŽENSKÉ ZA POLITIKO,
POLITIKA ZA VSE.

POLITIKA
ZA ZAČETNICE

AMBICIJA JE VLITI ZAUPANJE, POGUM IN ZNANJA

Je ni družine, v kateri ne bi vsaj kdaj rekli: »*Naša tamala je za v politiko. Ima izdelana stališča in jih zna zagovarjati.*« Žal večina teh jezičnih in silno modrih tamalih nikoli zares ne gre v politiko. Ker jih le redke in redki vzgajajo, da je področje politike lahko tudi njihovo, da lahko na tem polju sadijo in iz njega žanjejo. Projekt Meta Dekleta sodi v rastlinsko vrsto invazivk, ker želimo preplezati stene, ženske pa zasaditi tja, kamor tradicionalno niso sodile. V takšno in drugačno politiko.

Cilji projekta Meta Dekleta so a) pomagati pri odpravljanju negativnih stereotipov in sovražnega govora, ki marsikatero potencialno kandidatko zavira pri aktivnejšem udejstvovanju v politiki, b) ozaveščati različne javnosti o problematiki (nezadostne) vključenosti žensk v politiko (zagovorništvo), c) povečati zanimanje predvsem mlajših žensk za politiko in spodbujati aktivno državljanstvo, d) naučiti zainteresirane posameznice, kako se dela kampanje in kako nastopati v svetu medijev, da bi se tam počutile bolj domače, e) prizadevati si za več sposobnih žensk na odločevalskih položajih v družbi ...

Želimo soustvarjati svet politike, v kateri ne bo zgolj 50 odtenkov sive, ampak več odtenkov živih in živahnih barv. Ambicija je vliti zaupanje, pogum in znanja v dekleta, ki bi rada delovala v politiki. Ta se ne dogaja samo v strankah, parlamentu ali vladni palači, pač pa na različnih družbenih področjih in nivojih.

Cilji so mogočni, ne delamo si nobenih utvar, da jih bomo osvojili v času trajanja projekta. Bomo pa veseli, če nam bo uspelo zasaditi nekaj teh sadik, ki se bodo razvile v mogočna drevesa. Takšna, ki jih ne bo mogoče več prezreti.

Mag. Nataša Briški, vodja projekta Meta dekleta

Nataša Briški je novinarka, soustanoviteljica in urednica spletne postaje Metina lista. Komunikacijska svetovalka, strateginja za učinkovito komuniciranje na družbenih omrežjih in novih medijih. V prejšnjem življenju voditeljica Športne scene, dopisnica 24ur iz Washingtona in poročevalka za slovensko edicijo BBC World Report. Na Twitterju jo najdete pod @DC43. Ne mara (g)rozin.

ŽENSKÉ ZA POLITIKO, POLITIKA ZA VSE

Za kakovostno politiko se morajo ženske (in moški) kaliti. Tudi zato je zadnja leta vse bolj prisotna zavest o aktivnemu državljanstvu, predvsem o nujnosti, da bi ljudje sprejemali in uresničevali vlogo aktivnega državljana. Če pustimo ob strani, da je že Aristotel trdil, da je človek po naravi politično bitje, nas v to sili globoka politična, ekonomska, finančna, ekološka in nenazadnje etična kriza, v katero je zabredla Slovenija, a tudi velik del sveta, in iz katere nas, to zdaj že vemo, ne bodo potegnili obstoječi voditelji in vladajoče politične strukture. Aktivno državljanstvo lahko razumemo v velikem razponu: od družbeno angažirane države, voluntarizma, aktivizma, preko dela v lokalnih skupnostih in nevladnemu sektorju do najrazličnejših izveninstitucionalnih izobraževalnih iniciativ in še česa. Vse to lahko služi kot dobra terenska pripravljavnica za postopen ali hiter vstop v svet hardcore politike.

Čeprav danes ženske delujejo povsod, še zlasti znotraj nevladnega sektorja, kjer so v večini, jih v politiki pristane le malo. O tem, zakaj je temu tako, vemo že precej; npr. fenomen lepljivih tal in steklenega stropa, negativni stereotipi v zvezi s političarkami, plašnost žensk, občutek, da se za politiko ne čutijo dovolj kompetentne, da pasivno čakajo na povabila ...

Veliki cilj je torej ugledati mnogo več žensk na vseh političnih nivojih. Ne zato, ker bi nujno mislili, da že samo dejstvo, da so ženske ženske avtomatično pomeni boljšo politiko. Gotovo pa tudi slabše ne. Kakšna bi ta politika bila zares, pravzaprav ne moremo vedeti, ker tega nismo nikoli preizkusili. Nedvomno pa bi že enakovredna ženska zasedba v politiki govorila o pomembnih spremembah v družbi, o njeni večji odprtosti, večji demokratičnosti, pravičnosti, tudi radovednosti – za začetek.

Maja Hawlina, partnerica v projektu Meta dekleta

Maja Hawlina je psihologinja, ki se 20 let ukvarja s komuniciranjem družbenih tem v javnem prostoru. Posebej jo zanimajo reči vsakdanjega življenja, dekonstrukcija ideologij in moč imaginacije. Zadnja leta ustvarja aktivistične intervencije, ki spodbujajo ustvarjalne ugovore, participacijo, aktivno državljanstvo in ekonomijo daru. Na Twitterju jo najdete pod @majahawlina.

O PRIROČNIKU

Priročnik **POLITIKA ZA ZAČETNICE** ponuja nekaj najosnovnejših informacij, ki utegnejo priti prav pri rokovanju z odločevalci/kami in naslavljanju tistih, ki v imenu vseh nas sprejemajo pomembne odločitve. Na priročnih straneh več o osnovah delovanja državnih inštitucij, kdo so in kaj delajo: Predsedniku vlade in Vladi RS, ministrstvih, Uradu predsednika države, Državnem zboru in Državnem svetu, Ustavnem sodišču, Lokalni samoupravi in državnih simbolih, ki označujejo pripadnost Republiki Sloveniji.

Opomba:

Podatke smo črpali z uradnih spletnih strani omenjenih inštitucij.

Vsi uporabljeni viri so navedeni v okviru posameznih poglavij ali v zaključku priročnika Politika za začetnice.

POGLAVJA

Vlada RS 5

Predsednik vlade 5

Kabinet Predsednika vlade 6

Člani vlade 6

Ministrstva 7

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti 7

Ministrstvo za finance 8

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo 8

Ministrstvo za infrastrukturo 9

Ministrstvo za okolje in prostor 9

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 9

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport 10

Ministrstvo za javno upravo 10

Ministrstvo za kulturo 10

Ministrstvo za notranje zadeve 11

Ministrstvo za obrambo 11

Ministrstvo za pravosodje 11

Ministrstvo za zdravje 12

Ministrstvo za zunanje zadeve 12

Predsednik države 13

Državni zbor 14

Volilni okraj 14

Poslanske skupine 15

Sedežni red poslank in poslancev 16

Državni svet 18

Ustavno sodišče 18

Državni simboli 19

Grb 19

Zastava 19

Himna 19

Lokalna samouprava 20

Organizacijska struktura občine 21

Uporabne povezave in uporabljeni viri 22

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Vlado sestavljajo predsednik ter ministri. Vlada in ministri so v okviru svojih pristojnosti samostojni in odgovorni državnemu zboru.

Spletna stran: www.vlada.si

PREDSEDNIK VLADE

Predsednik vlade vodi in usmerja delo vlade, skrbi za enotnost njene politične in upravne usmeritve, usklajuje delo ministrov, predstavlja vlado in sklicuje ter vodi njene seje. Predsednik vlade lahko ministrom daje obvezujoče napotke v zvezi z nalogami, ki izhajajo iz usmeritve vlade, pri čemer lahko minister, ki meni, da obvezujoči napotki predsednika vlade ne izhajajo iz vladnih usmeritev, zahteva, da vlada obravnava sporna vprašanja. Predsednik vlade lahko vladi v imenovanje predlaga enega ali več ministrov, ki opravljajo funkcijo podpredsednika vlade. Minister, ki opravlja funkcijo podpredsednika vlade, ga nadomešča v njegovi odsotnosti ali zadržanosti. Predsednika vlade ni mogoče nadomeščati pri opravljanju nalog, ki zadevajo zaupnico vladi ter imenovanje in razrešitve ministrov.

Dr. Miro Cerar (rojen 1963) je predsednik 12. slovenske vlade.

Redni profesor na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer predava teorijo in filozofijo prava, primerjalno pravo in etiko pravniških poklicev. V zadnjih treh letih je bil trikrat imenovan za najuglednejšega slovenskega pravnega strokovnjaka, dvanaajstkrat pa je bil izbran v skupino najplivnejših slovenskih pravnikov. Sodeloval je pri pisanju Ustave RS, bil gostujoči Fullbrightov profesor na univerzi Golden Gate v San Franciscu, študijsko pa se je izpopolnjeval tudi na University of California School of Law v Berkeleyju (ZDA).

Več kot 20 let je pravni svetovalec za ustavna in druga vprašanja v Državnem zboru, občasno pa tudi za druge državne organe, odvetniške pisarne, zavode in zbornice. V svojih poljudnih knjigah *Pravnikov mozaik* (2007), *Pamet v krizi* (2010) in *Slovenci na popravnem izpitu* (2013) esejistično razmišlja o etiki, politiki, pravu, šolstvu, duhovnosti ter o drugih aktualnih družbenih in humanističnih temah. Leta 2010 je prejel Zlato hruško za izvirno slovensko poučno knjigo *Kako sem otrokom razložil demokracijo*, nedavno pa mu je Študentski svet Univerze v Ljubljani podelil priznanje za najboljšega pedagoga na Pravni fakulteti.

Spletna stran: www.kpv.gov.si/si/predsednik_vlade_miro_cerar

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Vodja: **Gregor Krajc**

Državni sekretar: **Janez Lenarčič**

Državni sekretar pristojen za področje javnega premoženja: **Metod Dragonja**

Državni sekretar pristojen za področje nacionalne varnosti: **Franci Povše**

Državni sekretar pristojen za vzpostavitev dialoga s civilno družbo

in koordinacijo državljskih pobud ter socialno podjetništvo: **Tadej Slapnik**

Državni sekretar pristojen za odnose z Državnim zborom: **Matevž Frangež**

Spletna stran: www.kpv.gov.si/si/kabinet_predsednika_vlade

ČLANI VLADE

V vlado so imenovani ministri za naslednja področja: finance; gospodarski razvoj in tehnologijo; izobraževanje, znanost in šport; kulturo; kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; okolje in prostor; infrastrukturo; notranje zadeve; obrambo; pravosodje; delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; zdravje ter zunanje zadeve.

Poleg zgoraj naštetih ministrov ima vlada tudi ministrico brez resorja za področje razvoja, strateške projekte in kohezijo ter ministra brez resorja za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.

Ministri/ce so odgovorni za stališča in odločitve vlade in za izvajanje teh odločitev. Vsak minister v skladu s sprejeto politiko vodi in predstavlja ministrstvo. Odgovoren je za odločitve pri vodenju ministrstva, pa tudi za opustitev ukrepov, ki bi jih moral sprejeti. Minister v skladu s sprejeto politiko vodi in predstavlja ministrstvo, daje politične usmeritve za delo ministrstva in organov v njegovi sestavi, nadzoruje njihovo delo, izdaja predpise in druge akte v pristojnosti ministrstva in organov v njegovi sestavi in opravlja druge naloge, ki jih določa zakon ali kak drug predpis.

Predsednik vlade: **Miro Cerar**

Podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve: **Karl Erjavec**

Podpredsednik vlade in minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: **Dejan Židan**

Ministrica za notranje zadeve: **Vesna Györkös Žnidar**

Minister za obrambo: **Janko Veber**

Minister za finance: **Dušan Mramor**

Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo: **Zdravko Počivalšek**

Minister za pravosodje: **Goran Klemenčič**

Minister za javno upravo: **Boris Koprivnikar**

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: **Anja Kopač Mrak**

Ministrica za zdravje: **Milojka Kolar**

Ministrica za izobraževanje, znanost in šport: **Stanka Setnikar Cankar**

Minister za infrastrukturo: **Peter Gašperšič**

Ministrica za kulturo: **Julijana Bizjak Mlakar**

Ministrica za okolje in prostor: **Irena Majcen**

Ministrica za področje razvoja, strateške projekte in kohezijo: **Alenka Smerkolj**

Minister za področje odnosov med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med RS in Slovenci po svetu: **Gorazd Žmavc**

Spletna stran: www.vlada.si/o_vladi/clani_vlade

MINISTRSTVA

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) je pristojno za naloge, ki se nanašajo na: položaj, pravice in obveznosti delavcev pri delu in iz dela, sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kolektivne pogodbe, politiko zaposlovanja doma in v tujini, preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, zavarovanje za čas brezposelnosti, položaj in celovito družbeno varstvo invalidov, mladine, otrok in družine, štipendiranje in poklicno izobraževanje, varnost pri delu, družinsko in demografsko politiko, socialno varstvo in socialno skrbstvo, družbeno pomoč ogroženim posameznikom, družinam in skupinam prebivalstva, položaj žensk ter zagotavljanje enakih možnosti žensk in moških, usposabljanje otrok z motnjami v razvoju in varstvo oseb, ki ne morejo same skrbeti zase, varstvo in pravice vojnih veteranov, vojnih invalidov in žrtev vojn, obnovo in vzdrževanje grobov in grobišč vojnih veteranov in žrtev vojn.

Spletna stran: www.mddsz.gov.si

MINISTRSTVO ZA FINANCE

Ministrstvo za finance v skladu z Zakonom o državni upravi (Ur. L. RS, št. 52/02) opravlja naloge na področjih zakladništva, javnega računovodstva, proračuna, javnih naročil, davčnega in carinskega sistema, javnofinančnih prihodkov in finančnega sistema, finančnega premoženja, poroštev, zadolževanja javnega sektorja, javno-zasebnega partnerstva, preglednosti finančnih odnosov, preprečevanja in odkrivanja pranja denarja, prirejanja iger na srečo, državnih pomoči ter makroekonomskih analiz in napovedi.

Spletna stran: www.mf.gov.si

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Ministrstvo gospodarski razvoj in tehnologijo opravlja naloge na naslednjih področjih: na področju podjetništva, konkurenčnosti in tehnologije pripravlja politiko in izvaja ukrepe za promocijo podjetništva, razvoja malih in srednje velikih podjetij ter spodbujanje tehnološkega razvoja in inovativnosti; na področju turizma pripravlja in izvaja strategijo in politiko spodbujanja turizma ter pripravlja predpise s področja turizma in gostinstva, na področju internacionalizacije pa vodi in koordinira zadeve s področja skupne trgovinske politike in mednarodnih organizacij, kreira politike spodbujanja internacionalizacije in tujih neposrednih investicij ter pripravlja in izvaja druge politike ter ukrepe s področja internacionalizacije, tujih investicij, mednarodnih organizacij in trgovinske politike; na področju notranjega trga pripravlja in izvaja evropsko in nacionalno politiko ter zakonodajo s področja prostega pretoka blaga in storitev, nacionalne tehnične infrastrukture kakovosti (akreditacija, meroslovje, standardizacija), prava družb, varstva potrošnikov, intelektualne lastnine in konkurence, preskrbljenosti trga in blagovnih rezerv, kontrole cen in trgovinske dejavnosti in pošte; na področju regionalnega razvoja z vizijo udejanjanja regionalizma, v danih pogojih, uresničuje zastavljene strateške cilje in oblikuje regionalno politiko Vlade Republike Slovenije; poleg tega gre za spodbujanje trajnostnega razvoja v najširšem pomenu, ki aktivira potencialne v slovenskih regijah, pri tem pa ne zmanjšuje virov in možnosti razvoja prihodnjih generacij, ter spodbujanje regionalnega razvoja obmejnih območij in poglobljanje čezmejnega sodelovanja v okviru programo Evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS) in Instrumenta za predpristopno pomoč (IPA).

Spletna stran: www.mgrt.gov.si

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Ministrstvo za infrastrukturo upravlja naloge na področjih železniškega, zračnega, pomorskega prometa, plovbe po celinskih vodah in cestnega prometa, razen nadzora varnosti cestnega prometa, naloge na področjih prometne infrastrukture in žičniških naprav, naloge na področju energetike, rudarstva, učinkovite rabe in obnovljivih virov energije ter naloge na področju razvoja in graditve širokopasovnih omrežij.

Spletna stran: www.mzip.gov.si

Opomba: V času pisanja priročnika prenovljena spletna stran še ni bila vzpostavljena. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor namreč v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi RS (ZVRS-H, Ur. L. RS, št. 65/2014) in do dneva uveljavitve Zakona o državni upravi nadaljuje z delom kot Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za okolje in prostor.

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor opravlja naloge s področja varovanja okolja, ohranjanja narave, upravljanja voda, podnebnih sprememb, javnih služb varstva okolja, javnih služb ohranjanja narave, javnih služb urejanja voda, varstva pred ionizirajočimi sevanji, odprave posledic naravnih nesreč in investicij v okoljsko ter vodno infrastrukturo in naloge s področja prostora in stanovanske politike.

Spletna stran: www.mop.gov.si

Opomba: V času pisanja priročnika prenovljena spletna stran še ni bila vzpostavljena. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor namreč v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi RS (ZVRS-H, Ur. L. RS, št. 65/2014) in do dneva uveljavitve Zakona o državni upravi nadaljuje z delom kot Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za okolje in prostor.

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje opravlja naloge na področjih kmetijstva, razvoja podeželja, prehrane, varstva rastlin, veterinarstva in zootehniko, gozdarstva, lovstva, ribištva, varnosti in kakovosti krme in hrane oziroma živil, razen prehranskih dopolnil, živil za posebne prehranske oziroma zdravstvene namene ter hrane oziroma živil v gostinski dejavnosti, institucionalnih obratih prehrane in obratih za prehrano na delu ter naloge s področja varovanja okolja, javnih služb ohranjanja narave, javnih služb urejanja voda, varstva pred ionizirajočimi sevanji, odprave posledic naravnih nesreč in investicij v okoljsko ter vodno infrastrukturo.

Spletna stran: www.mko.gov.si

Opomba: V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi RS (ZVRS-H, Ur. L. RS, št. 65/2014) in do dneva uveljavitve Zakona o državni upravi Ministrstvo za kmetijstvo in okolje nadaljuje z delom kot Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Ministrstvo za okolje in prostor. V času pisanja priročnika prenovljena spletna stran še ni bila vzpostavljena.

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport opravlja upravne in strokovne naloge na področjih predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja, nižjega in srednjega poklicnega ter srednjega strokovnega izobraževanja, srednjega splošnega izobraževanja, višjega strokovnega izobraževanja, izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, izobraževanja odraslih, visokošolskega izobraževanja, znanosti, informacijske družbe ter športa.

Spletna stran: www.mizs.gov.si

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

V pristojnost Ministrstva za javno upravo sodi sistemsko urejanje organiziranosti in delovanja javnega sektorja, sistem javnih uslužbencev, plačni sistem v javnem sektorju, volilna in referendumsko zakonodaja, sistemsko urejanje splošnega upravnega postopka, upravno poslovanje, elektronsko poslovanje javne uprave, dostop do informacij javnega značaja, delovanje nevladnih organizacij, lokalna samouprava, kakovost javne uprave, boljša zakonodaja ter odprava administrativnih ovir, sistemsko urejanje gospodarskih javnih služb, sistemsko urejanje ravnanja s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti, načrtovanje in koordiniranje prostorskih potreb pravosodnih organov in organov državne uprave, vodenje investicij za potrebe dveh ali več organov državne uprave oziroma za potrebe posameznega organa državne uprave na podlagi pooblastila in druge naloge na področju ravnanja s stvarnim premoženjem.

Spletna stran: www.mju.gov.si

MINISTRSTVO ZA KULTURO

Ministrstvo za kulturo opravlja naloge na področjih: umetnosti, kulture, kulturne dediščine, filma, medijev, slovenskega jezika, verske svobode in kulturne raznolikosti in človekovih pravic.

Spletna stran: www.mk.gov.si

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Vsak prebivalec naše države se prej ko slej sreča z nujnostmi, kot so urejanje osebnih dokumentov oz. drugih javnih listin, prijave in objave prebivališča ali matičnih zadev. Tukaj se sreča z Ministrstvom za notranje zadeve, ki se na sistemski ravni ukvarja s tako imenovanimi pravnimi notranjimi zadevami. Mednje spadajo tudi določene dejavnosti, povezane z delovanjem društev, političnih strank in ustanov. Kdor nabavlja orožje, posredno trči ob politiko notranjega ministrstva, prav tako tudi vsi, ki organizirajo javna zbiranja. V delokrog Ministrstva za notranje zadeve spadajo tudi politike na področjih državljanstva, migracij, integracije priseljencev. Sistemске naloge s področja dela policije in drugih subjektov nacionalne varnosti, vključno z zasebnim varovanjem, detektivsko dejavnostjo, občinskim redarstvom in področjem varnosti na smučiščih prav tako izvajamo na notranjem ministrstvu.

Spletna stran: www.mnz.gov.si

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Ministrstvo za obrambo opravlja upravne in strokovne zadeve, ki zadevajo: obrambni načrt države, razvoj, organizacijo, opremljanje, delovanje in vodenje Slovenske vojske, priprave civilne obrambe, upravne zveze in kriptografsko zaščito v obrambnem sistemu, vojaško šolstvo, organizacijo, priprave in izvajanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pravice in dolžnosti državljanov na obrambnem področju ter v zaščiti in reševanju.

Spletna stran: www.mo.gov.si

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Ministrstvo v okviru svojih pristojnosti opravlja naloge na področjih organizacije in statusa sodišč, državnega tožilstva, državnega pravobranilstva in ustavnega sodišča, nadzora nad poslovanjem državnega tožilstva in državnega pravobranilstva ter druge vrste z zakonom določenih pravosodnih nadzorov, civilnega in kaznovanega prava, sodnih postopkov, alternativnega reševanja sporov, pravosodne uprave, odvetništva, notariata, izvrševanja kazenskih sankcij, varstva osebnih podatkov, mednarodne pravne pomoči in mednarodnega pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, e-pravosodja, sistemskega urejanja gospodarskih javnih služb ter naloge na področju sistemskega urejanja ravnanja s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti, načrtovanja in koordiniranja prostorskih potreb pravosodnih organov in organov državne uprave, vodenja investicij za potrebe dveh ali več organov državne uprave oziroma za potrebe posameznega organa državne uprave na podlagi pooblastila in druge naloge na področju ravnanja s stvarnim premoženjem v skladu z zakonom ali aktom vlade.

Spletna stran: www.mp.gov.si

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Ministrstvo za zdravje opravlja naloge, ki zadevajo: zdravstveno varstvo in zdravstveno varovanje; zdravstvene dejavnosti na primarni, sekundarni in terciarni ravni; spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva ter pripravo in izvajanje programov za krepitev zdravja; ekonomske odnose v zdravstvu in naloge, vezane na ustanoviteljstvo javnih zdravstvenih zavodov v skladu z zakonom; zdravstvene ukrepe ob naravnih in drugih nesrečah; varstvo prebivalstva pred boleznimi odvisnosti; varstvo prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi in HIV okužbami; zdravstveno ustreznost živil v smislu kakovosti hranilne sestave ter higienske ustreznosti živil in pitne vode zaradi preprečevanja kemičnega, biološkega in radiološkega onesnaženja in vodenje politike prehranjevanja prebivalcev; proizvodnjo, promet in preskrbo z zdravili in medicinskimi potrebščinami; proizvodnjo in promet s strupi in mamil; zdravstveno ustreznost predmetov splošne uporabe; zdravstveno-ekološke probleme okolja, kjer je vpliv na človeka neposreden; probleme, ki zadevajo pitno vodo, kopalne vode, zrak, tla in vibracije; ravnanje z odpadki z vidika varovanja zdravja prebivalcev; varstvo človeka pred ionizirajočimi in neionizirajočimi sevanji v bivalnem in delovnem okolju; pogoje za jemanje in presajevanje delov človeškega telesa; oblikovanje in izvajanje mednarodnih sporazumov o socialni varnosti.

Spletna stran: www.mz.gov.si

MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

Ministrstvo predstavlja Republiko Slovenijo pri drugih državah in v mednarodnih organizacijah, spremlja mednarodne politične in gospodarske odnose, razvija odnose Republike Slovenije z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami, vodi oz. sodeluje pri pogajanjih z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami ter skladno z Zakonom o zunanjih zadevah sodeluje v postopku za sklenitev mednarodnih aktov, vodi njihovo evidenco ter jih hrani, spodbuja in usklajuje sodelovanje s tujino na političnem, gospodarskem, prosvetnem, kulturnem, znanstveno-tehničnem ter na drugih področjih, posveča posebno skrb varovanju interesov Republike Slovenije in njenih državljanov ter pravnih oseb v tujini, skrbi za slovenske manjšine v sosednjih državah in za Slovence po svetu. Navedene aktivnosti se izvajajo na ministrstvu in v diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini.

Spletna stran: www.mzz.gov.si

PRESEDNİK DRŽAVE

Predsednik Republike Slovenije je najvišji politični funkcionar v Sloveniji, ki »predstavlja Republiko Slovenijo, in vrhovni poveljnik njenih obrambnih sil«

Borut Pahor (rojen 1963) je predsednik Republike Slovenije.

Po izobrazbi je univerzitetni diplomirani politolog smeri mednarodne dejavnosti. Svojo poklicno pot je začel leta 1990 kot delegat tedanje Skupščine Republike Slovenije. Leta 1992 je bil izvoljen za poslanca Državnega zbora ter bil v mandatu 1992-1996 član komisije za evropske zadeve, komisije za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb in odbora za obrambo, vodil pa je tudi slovensko delegacijo v Parlamentarni skupščini Sveta Evrope. Za poslanca Državnega zbora je bil izvoljen tudi leta 1996. Do aprila 1997 je bil podpredsednik parlamenta, poleg tega pa član odbora za mednarodne odnose, ustavne komisije, odbora za obrambo, vodja delegacije Državnega zbora v Parlamentarni skupščini Sveta Evrope ter član Izvršnega odbora Mednarodne parlamentarne organizacije. Marca 1997 je bil na 3. kongresu ZLSD v Ljubljani izvoljen za novega predsednika stranke.

Na parlamentarnih volitvah leta 2000 je bil Borut Pahor spet izvoljen za poslanca in je postal predsednik Državnega zbora. Junija 2001 je bil Pahor na kongresu stranke v Kopru ponovno izvoljen za predsednika ZLSD. Še pred koncem mandata Državnega zbora, junija 2004, je bil Pahor na volitvah v Evropski parlament s prednostnimi glasovi izvoljen za poslanca v Evropskem parlamentu. Tam je bil član skupine socialdemokratov, član odbora za proračunski nadzor, član odbora za ustavne zadeve ter podpredsednik delegacije pri skupnem parlamentarnem odboru EU-Hrvaška.

Predsednik republike Danilo Türk je Boruta Pahorja predlagal za mandatarja za sestavo nove vlade, Državni zbor pa ga je na to mesto izvolil 7. novembra 2008. Mandat predsednika vlade je Borut Pahor predčasno končal z neizglasovano zaupnico. Leta 2011 je na državnozborni volitvah kandidiral na listi SD v Novi Gorici in bil izvoljen za poslanca. 2. decembra 2012 je prejel podporo 67,37 odstotka volivk in volivcev, s čimer je bil izvoljen za četrtega predsednika Republike Slovenije.

Spletna stran: www.up-rs.si

DRŽAVNI ZBOR

Državni zbor je najvišji predstavniški in zakonodajni organ v Republiki Sloveniji. Njegova osnovna naloga je opravljanje zakonodajne funkcije oblasti (sprejemanje sprememb Ustave, zakonov in drugih pravnih aktov), v okviru katere poslanci sprejemajo najpomembnejše pravne akte države. Poleg te funkcije opravlja Državni zbor volilno (volitve in imenovanja na najpomembnejše funkcije v državi) in nadzorno funkcijo (parlamentarne preiskave, zaupnice in nezaupnice ...).

Državni zbor opravlja tudi vrsto drugih zadev, ki jih določajo ustava, zakoni, poslovnik in drugi akti Državnega zbora. Med najpomembnejšimi so: odločanje o razglasitvi vojnega in izrednega stanja ter o uporabi obrambnih sil, potrjevanje mandatov poslancev, odločanje o imuniteti poslancev, sodnikov Ustavnega sodišča in sodnikov ter varuha človekovih pravic in njegovega namestnika.

90 poslank in poslancev Državnega zbora je izvoljenih s tajnim glasovanjem na neposrednih volitvah na podlagi splošne in enake volilne pravice. Po eno poslansko mesto je v Državnem zboru zagotovljeno predstavnikoma italijanske in madžarske narodne skupnosti. Mandat poslank in poslancev Državnega zbora traja 4 leta. Državni zbor vodi predsednik, ki je izvoljen z večino glasov vseh poslank in poslancev. Predsednik predstavlja Državni zbor, vodi njegovo delo, sklicuje in vodi seje, podpisuje zakone in druge akte, ki jih sprejme Državni zbor. Predsednik skrbi za sodelovanje s predstavniškimi organi drugih držav.

Predsednik Državnega zbora: **dr. Milan Brglez**

Spletna stran: www.dz-rs.si

VOLILNI OKRAJI

POSLANSKE SKUPINE

Poslanska skupina Stranke Mira Cerarja (SMC)

Kustec Lipicer Simona (vodja), Kozlovič Lilijana (namestnica vodje), Verbič Dušan (namestnik vodje), Ban Urška (članica), Blažič Srečko (član), Božič Tilen (član), Brglez Milan (član), Cink Tanja (članica), Dekleva Erika (članica), Dobovšek Bojan (član), Dolinšek Marjan (član), Ferluga Marko (član), Grošelj Košnik Irena (članica), Guček Zakošek Margareta (članica), Horvat Mitja (član), Kavčič Aleksander (član), Koleša Anita (članica), Korenjak Kramar Ksenija (članica), Kotnik Irena (članica), Laj Franc (član) Markež Klavdija (članica), Matič Dragan (član), Murgel Jasna (članica), Potočnik Andreja (članica), Prelog Ivan (član), Rajič Branislav (član), Ranc Danilo Anton (član), Shaker Kamal Izidor (član), Sluga Janja (članica), Šergan Vojka (članica), Škodnik Ivan (član) Škopac Maruša (članica), Vervega Vesna (članica), Zajc Simon (član), Zorčič Igor (član), Zorman Branko (član).

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke (SDS)

Tanko Jože (vodja), Godec Jelka (namestnica vodje), Logar Anže (namestnik vodje), Bah Žibert Anja (članica), Breznik Franc (član), Brinovšek Nada (članica), Čuš Andrej (član) Gorenak Vinko (član), Grims Branko (član), Irgl Eva (članica), Janša Janez (Ivan) (član), Krivec Danijel (član), Lah Zvonko (član), Lep Šimenko Suzana (članica), Lisec Tomaž (član), Mahnič Žan (član), Podkrajšek Bojan (član), Pogačnik Marko (član), Pojbič Marijan (član), Šircelj Andrej (član), Žnidar Ljubo (član).

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS)

Jurša Franc (vodja), Prikl Uroš (namestnik vodje), Gantar Tomaž (član), Hainz Primož (član), Hršak Ivan (član), Kopmajer Benedikt (član), Kotnik Poropat Marjana (članica).

Poslanska skupina Socialnih demokratov (SD)

Han Matjaž (vodja), Nemeč Matjaž (namestnik vodje), Katič Andreja (članica), Muršič Bojana (članica).

Poslanska skupina Združena levica (ZL)

Mesec Luka (vodja), Tašner Vatovec Matej (namestnik vodje), Hanžek Matjaž (član), Kordiš Miha (član), Tomič Violeta (članica), Trček Franc (član).

Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov (NSi)

Tonin Matej (vodja), Dimic Iva (namestnica vodje), Horvat Jožef (član), Novak Ljudmila (članica), Vrtovec Jernej (član).

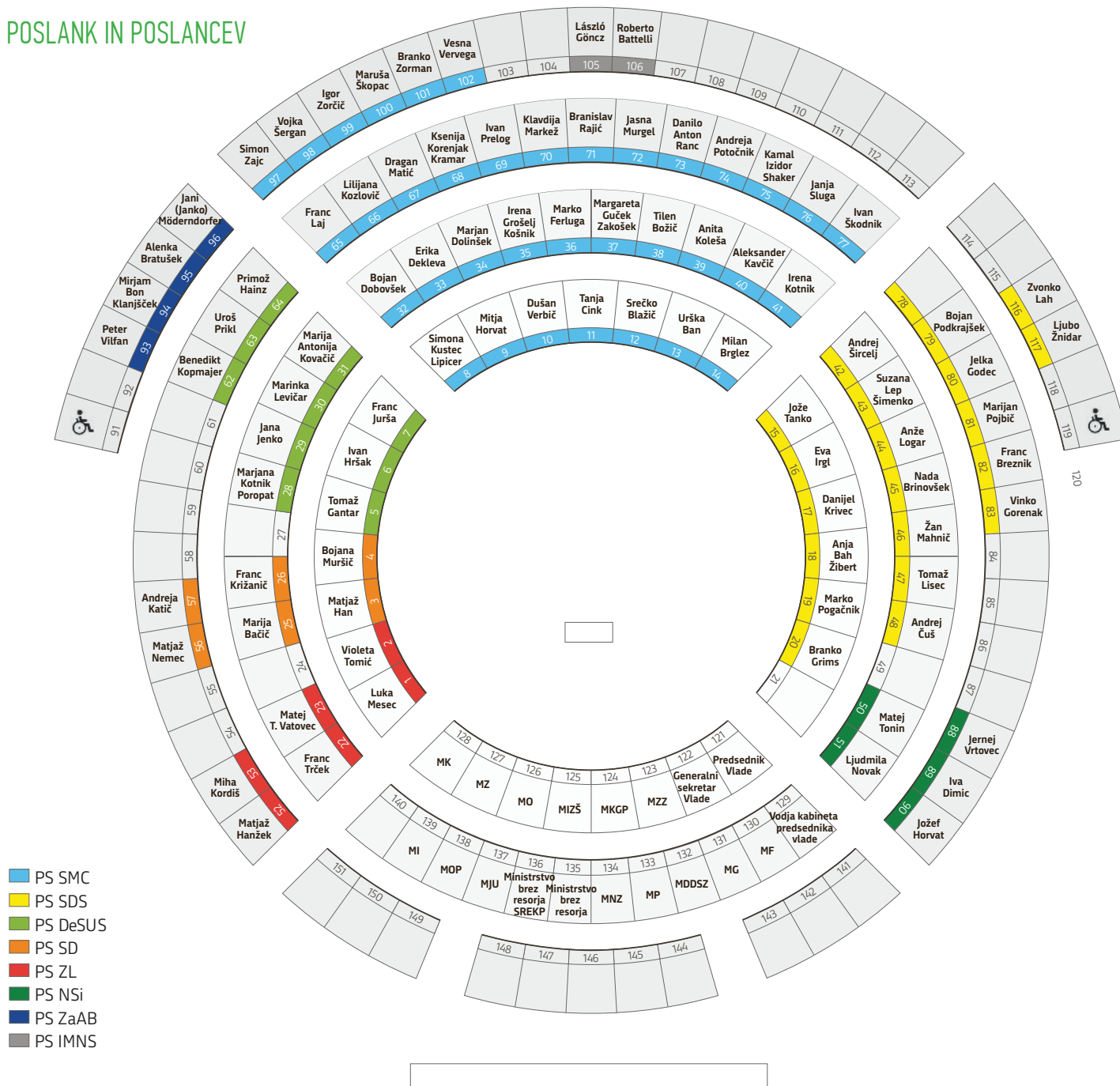
Poslanska skupina Zaveznitvo Alenke Bratušek (ZaAB)

Möderndorfer Jani (Janko) (vodja), Bratušek Alenka (namestnica vodje), Bon Klanjšček Mirjam (članica), Vilfan Peter (član).

Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti (IMNS)

Göncz László (vodja), Battelli Roberto (član).

SEDEŽNI RED POSLANK IN POSLANCEV

DRŽAVNI SVET

Državni svet je zastopstvo nosilcev socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov; predstavlja funkcionalne interese različnih interesnih organizacij in interese lokalnih skupnosti. Volitve 40 članic in članov Državnega sveta so posredne, v ustreznih interesnih organizacijah oziroma lokalnih skupnostih po volilnih telesih (prek elektorjev). V Državnem svetu so 4 predstavniki delodajalcev, 4 predstavniki delojemalcev, 4 predstavniki kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, 6 predstavnikov negospodarskih dejavnosti in 22 predstavnikov lokalnih interesov. Mandat svetnic in svetnikov je 5 let.

Državni svet lahko predlaga Državnemu zboru (DZ) sprejem zakonov, daje DZ mnenje o vseh zadevah iz njegove pristojnosti, zahteva, da DZ pred razglasitvijo kakega zakona o njem še enkrat odloča in zahteva preiskavo o zadevah javnega pomena iz 93. člena.

Člani so organizirani v petih interesnih skupinah po posameznih področjih. Interesne skupine lahko oblikujejo stališča do posameznih zadev, ki so na dnevnem redu sej Državnega sveta ali njegovih komisij. Vsaka interesna skupina izvoli izmed sebe vodjo, ki vodi in organizira delo ter sklicuje in vodi njene seje.

Predsednik Državnega sveta: **Mitja Bervar**

Spletna stran: www.ds-rs.si

USTAVNO SODIŠČE

Ustavno sodišče je neodvisen in avtonomen državni organ, ki izvršuje ustavnosodno presojo – je najvišji organ sodne oblasti za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin v državi ter varuh ustavnosti in zakonitosti. Odločbe ustavnega sodišča so obvezne. V razmerju do drugih državnih organov je Ustavno sodišče samostojen in neodvisen državni organ. Sedež Ustavnega sodišča je v Ljubljani.

Ustavno sodišče sestavlja devet sodnic oziroma sodnikov Ustavnega sodišča (v nadaljevanju ustavni sodnik), ki jih na predlog Predsednika republike izvoli Državni zbor. Za ustavnega sodnika je lahko izvoljen državljan Republike Slovenije, ki je pravni strokovnjak in je star najmanj štirideset let. Ustavni sodniki so izvoljeni za dobo devetih let in ne morejo biti ponovno voljeni. Predsednico oziroma Predsednika Ustavnega sodišča izvolijo ustavni sodniki izmed sebe za dobo treh let.

Predsednik Ustavnega sodišča: **mag. Miroslav Mozetič**

Spletna stran: www.us-rs.si/

DRŽAVNI SIMBOLI

Grb Republike Slovenije ima obliko ščita; na njem so simbolno upodobljeni: Triglav, najvišja gora Slovenije, morje in reke ter zlate zvezde. V sredini ščita je na modri podlagi lik Triglava bele barve, pod njim sta dve valoviti modri črti, ki ponazarjata morje in reke, nad njim pa so v obliki navzdol obrnjenega trikotnika razporejene tri zlate šesterokrake zvezde. Ob stranicah je ščit rdeče obrobljen. V grbu se tako pojavljajo vse barve slovenske tribarvnice: bela, modra in rdeča. Zlata barva zvezd ohranja tudi spomin na zlato barvo v zgodovinski zastavi dežele Kranjske, ki velja za predhodnico tribarvnice.

Zastava Republike Slovenije je belo-modro-rdeča slovenska narodna zastava s slovenskim grbom v levem zgornjem delu. Barve zastave se vrstijo po navedenem vrstnem redu, vsaka barva zavzema tretjino širine zastave. Grb z eno polovico sega v belo polje, z drugo polovico pa v modro polje. Slovenska narodna zastava se je prvič uveljavila leta 1848, to je bil čas narodnega preporoda. Njene barve izhajajo iz grba dežele Kranjske. Te barve je kot kranjske priznal avstrijski cesar Ferdinand I. že leta 1836, leta 1848 pa je to barvno kombinacijo uradno potrdilo tudi avstrijsko notranje ministrstvo.

Himna Republike Slovenije je sedma kitica pesmi Zdravljica. Avtor Zdravljice je sloviti slovenski pesnik France Prešeren.

*Živé naj vsi naródi, / ki hrepené dočakat' dan, / da koder sonce hodi, /
prepir iz svéta bo pregnan, / da rojak prost bo vsak, / ne vrag, le sosed bo mejak!*

Skupščina Republike Slovenije je himno sprejela 29. marca 1990, torej že pred slovensko osamosvojitvijo (prvič pa je bila kot himna zapeta v tedanji skupščini 27. septembra 1989). Besedilo vsebinsko presega slovenski nacionalni okvir in tako simbolično poudarja miroljubnost in odprtost v svet. Melodija himne je delo skladatelja Stanka Premrla (1880–1965), ki je Zdravljico kot zborovsko skladbo uglasbil že leta 1905.

V Sloveniji se zastava Evropske unije izobeša izključno skupaj z zastavo Republike Slovenije. Tudi himna Evropske unije se v Republiki Sloveniji vedno igra s himno Republike Slovenije. Kateri simbol lahko v posameznih primerih zavzema prvo oz. častno mesto, je odvisno od protokolarnih okoliščin, ki jih natančneje predvideva Uredba o uporabi zastave in himne Evropske unije v Republiki Sloveniji.

Spletna stran: www.dz-rs.si/wps/portal/Home/PoliticiSistem/DrzavniSimboli

LOKALNA SAMOUPRAVA

Lokalna samouprava je ustavna institucija in predstavlja zagotovitev decentralizirane oblasti ljudstva, ki jo prebivalci Slovenije uresničujejo v samoupravnih lokalnih skupnostih – občinah in pokrajinah. Prebivalci v skladu z Ustavo in Evropsko listino lokalne samouprave uresničujejo lokalno samoupravo z volitvami svetov, ki kot predstavniški organi izvršujejo naloge iz pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti, z volitvami županov, ki so nosilci izvršilne funkcije v lokalni samoupravi ter na neposreden način z odločanjem na zborih občanov, referendumih in z ljudsko iniciativo. Teritorialno, organizacijsko in funkcionalno sestavino lokalne samouprave in pravni status samoupravnih lokalnih skupnosti urejajo zakoni. Temeljno načelo organizacije lokalne samouprave je načelo samoorganiziranja, s katerim je opredeljena pravica in obveznost občinskih organov, da ob upoštevanju zakonske okvirne ureditve urejajo organizacijo delovanja samoupravnih lokalnih skupnosti krajevnim razmeram primerno s svojimi predpisi.

vir: www.arhiv.svlr.gov.si/si/delovna_podrocja/podrocje_lokalne_samouprave/index.html

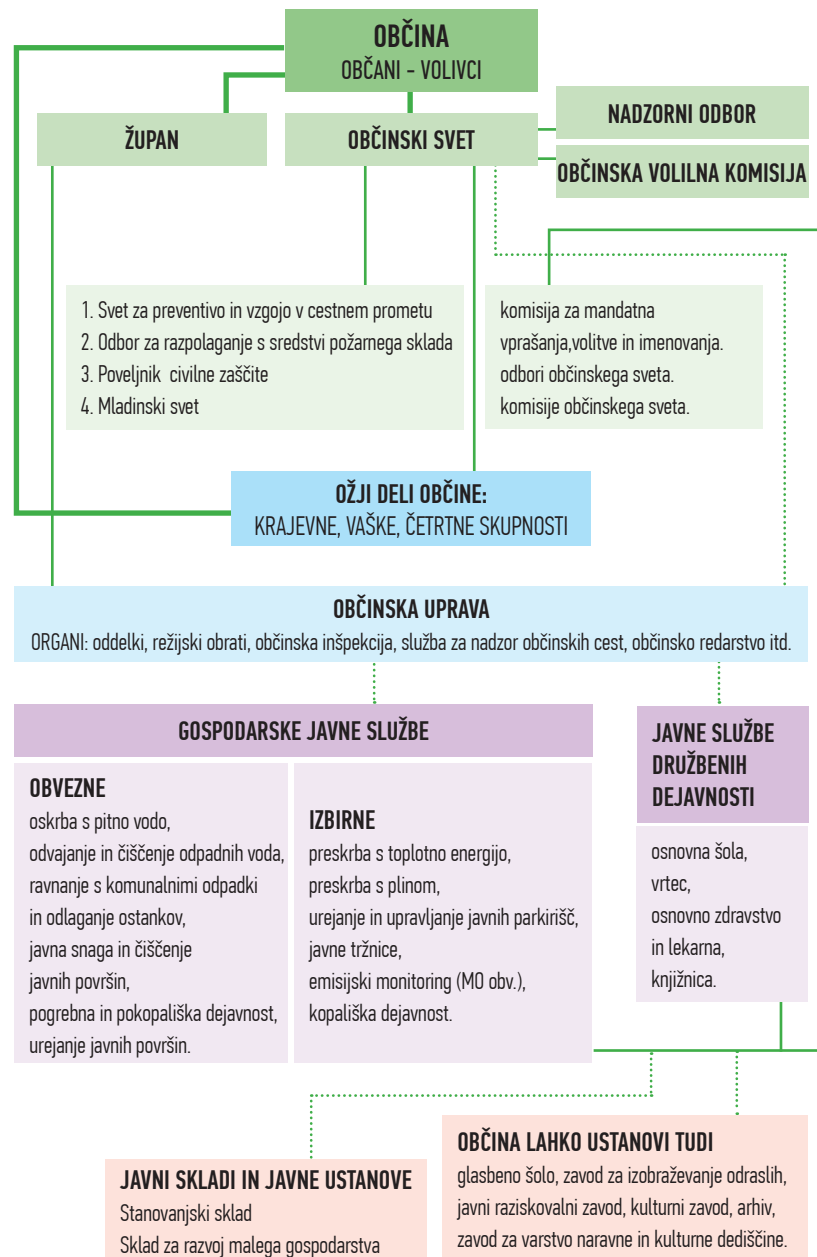
Prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih. Občine se delijo na: mestne in navadne. V Sloveniji je 212 občin, od teh jih ima 11 status mestne občine (Ljubljana, Maribor, Ptuj, Celje, Kranj, Novo mesto, Nova Gorica, Koper, Murska Sobota, Slovenj Gradec, Velenje).

“Mestna občina je gosto in strnjeno naselje ali več naselij, povezanih v enoten prostorski organizem in mestno okolico, ki jo povezuje dnevna migracija prebivalstva.” Zakon o lokalni samoupravi v 16. členu še določa, da mesto “lahko dobi status mestne občine, če ima najmanj 20.000 prebivalcev in najmanj 15.000 delovnih mest, od tega najmanj polovico v terciarnih in kvartarnih dejavnostih in je geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega gravitacijskega območja. Mestno občino ustanovi Državni zbor z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju ter po postopku, ki ga določa poseben zakon. Z zakonom se določita območje in ime mestne občine. Ime mestne občine se določi po imenu mesta, na območju katerega se ustanovi mestna občina.”

vir: www.uradni-list.si/1/content?id=82670

Ob osamosvojitvi leta 1991 je bila Slovenija upravno razdeljena na 60 občin. Leta 1995 je bilo 147 občin, tri leta kasneje 193, leta 2006 je Slovenija štela 205 občin, leto kasneje 2010, leta 2011 se je skupini pridružila Občina Mirna, kot zadnji pa leta 2011 Ankaran.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA OBČINE

UPORABNE POVEZAVE IN UPORABLJENI VIRI

Ustava RS: www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199133&stevilka=1409

Državne ustanove: www.gov.si

Predsednik Republike Slovenije: www.up-rs.si

Državni zbor: www.up-rs.si

Državni svet: www.ds-rs.si

Predsednik vlade RS: www.kpv.gov.si

Vlada RS: www.vlada.si

Ministrstva: www.vlada.si/o_vladi/kdo_je_kdo/ministrstva

Ustavno sodišče: www.us-rs.si

Vrhovno sodišče: www.sodisce.si

Računsko sodišč: www.rs-rs.si/rsrcs/rsrcs.nsf/uvod?openform

Vrhovno državno tožilstvo: www.dt-rs.si

Državno pravobranilstvo: www.dp-rs.si

Varuh človekovih pravic: www.varuh-rs.si

Državna revizijska komisija: www.dkom.si

Informacijski pooblaščenec: www.ip-rs.si

E-uprava: <http://e-uprava.gov.si/e-uprava>

Protokol RS: www.protokol.gov.si

Pojmovnik: www.vlada.si/o_vladi/pojmovnik

Skupnost občin Slovenije: www.skupnostobcin.si/?id=414

Združenje občin Slovenije: www.zdruzenjeobcin.si

Slovenske občine v številkah: www.stat.si/obcinevstevilkah/?leto=2014

Seznam občin v Sloveniji: http://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_ob%C4%8Din_v_Sloveniji

Katalog pristojnosti občin: www.lex-localis.info/KatalogPristojnosti/

[SeznamMap.aspx?SectionID=999f3a8e-3a93-4cf1-a1f0-82780155d7e8](http://www.lex-localis.info/KatalogPristojnosti/SeznamMap.aspx?SectionID=999f3a8e-3a93-4cf1-a1f0-82780155d7e8)

Izbrani predpisi s področja lokalne samouprave: www.arhiv.svlr.gov.si/si/

[zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_o_delovanju_lokalne_samouprave/index.html](http://www.arhiv.svlr.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_o_delovanju_lokalne_samouprave/index.html)

Zakon o lokalni samoupravi : www.uradni-list.si/1/content?id=82670

metadekleta.metinalista.si

